

Aluekehittämisen keskustelut v. 2023

Mhall 07.11.2022 § 184

Aluekehittämisen keskustelut (ALKE) tulivat lakisääteisiksi vuoden 2021 syyskuun alussa voimaan tulleen alueiden kehittämisen toimeenpanoa koskevan lain myötä (756/2021). Seuraavat aluekehittämisen keskustelut käydään lain mukaisena toimintana vuoden 2023 helmikuussa. Alueiden uudistumisen neuvottelukunta AUNE linjasi 30.5.2022 kokouksessaan, että vuoden 2023 aluekehittämisen keskustelut käydään 8.–9.2.2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä temaattisina keskusteluina. Vuonna 2023 pidetään eduskuntavaalit ja uusi valtioneuvoston aluekehittämispäätös valmistellaan uuden hallitusohjelman valmistumisen jälkeen. Aluekehittämispäätökseen voidaan nostaa aluekehittämisen keskusteluista alueiden priorisoimia teemoja. Aluekehittämispäätöksen valmistelua tehdään syksyn 2023 aikana valtioneuvoston ja alueiden kesken yhteistyössä.

Temaattisten ALKE keskustelujen teemoiksi AUNE on valinnut kaksi teemaa: 1) osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus sekä 2) vihreä siirtymä. Näiden lisäksi 3. teema on ollut alueiden valmisteltavana. Aluekehitysjohtajien kokous (11.10.2022) esitti maakuntajohtajille keskustelujen 3. teemaksi: TKI-rahoituksen turvaaminen alueilla tai kokonaisturvallisuus (sisältäen huoltovarmuuden ja varautumisen). Samoin esitettiin, että keskustelujen teemaksi jo valittua vihreää siirtymää laajennetaan kaksoissiirtymäksi (vihreä ja digitaalinen) ja että sitä tarkasteltaisiin kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Maakuntajohtajien kokouksessa 2.11.2022 valitaan keskustelujen kolmas teema sekä tehdään mahdollinen esitys vihreän siirtymän teeman laajentamisesta. Maakuntajohtajien päätökset viedään AUNEn hyväksyttäväksi.

Osana ALKE keskusteluprosessia valmistellaan aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva, joka toimii tietopohjana keskustelujen sisältöjen valmistelussa. Valmistelu tehdään sekä valtioneuvostossa että alueilla maakuntien liittojen johdolla. Viimemainitun tuloksena syntyy aluekehitystoimijoiden yhteinen näkemys maakunnan tilanteesta. Kainuussa tilanne- ja kehityskuvan laatii Kainuun liiton vetämä ennakointi- ja seurantaryhmä.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee kokouksessa ALKE keskustelujen valmistelujen tilanteen, keskustelujen teemat sekä viimeisimmän Kainuun tilannekuva-aineiston.

Erillisliitteenä vuoden 2023 alkekeskustelujen prosessin kuvaus

Lisätietoja asiasta aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja evästä Kainuun liiton virastoa näkökohdista, joita keskustelujen valmistelussa tulisi huomioida.

Maakuntahallituksen päätös

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Mhall 19.12.2022 § 209

Vuoden 2023 aluekehittämisen keskustelut käydään 08.–09.02.2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä temaattisina keskusteluina.

Osana ALKE keskusteluprosessia valmistellaan aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva, joka toimii tietopohjana keskustelujen sisältöjen valmistelussa. Kainuussa tilanne- ja kehityskuvan on laatinut Kainuun liiton vetämä ennakointi- ja seurantaryhmä. Tilannekuva toimitettiin Työ- ja elinkeinoministeriölle 21.11.2022 ja esiteltiin valtioneuvoston alke työryhmälle 30.11.2022.

Erillisliitteenä Kainuun ALKE tilanne- ja kehityskuva.

Kainuun tilannekuvassa keskeiseksi kehittämishaasteeksi on tunnistettu osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, joka vaatii erityisiä toimenpiteitä, myös työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa. Kainuun ELY-keskuksessa on juuri valmisteltu Kainuun maahanmuuton tilannekuva, joka esitellään kokouksessa maakuntahallitukselle.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee kokouksessa ALKE keskustelujen valmistelujen tilanteen, keskustelujen teemat sekä viimeisimmän Kainuun tilannekuva-aineiston.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja evästä Kainuun liiton virastoa alke-keskusteluihin valmistautumisessa.

Maakuntahallituksen päätös

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Mhall 23.01.2023 § 11

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta AUNE linjasi 30.5.2022 kokouksessaan, että aluekehittämiskeskustelut järjestetään vuonna 2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä, temaattisina keskusteluina. Keskustelut käydään 8.–9.2.2023. Keskusteluissa käsiteltävät teemat ovat ilmiölähtöisiä ja poikkihallinnollisia ja ne liittyvät aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmaan ja aluekehityksen ajankohtaiseen tilannekuvaan.

Vuonna 2023 tullaan valmistelemaan uusi aluekehittämispäätös kevään eduskuntavaalien ja uuden hallituksen hallitusohjelman valmistumisen jälkeen. Aluekehittämispäätöksen valmistelussa hyödynnetään aluekehittämisen keskustelujen havaintoja ja alueiden näkemyksiä. Aluekehittämispäätöksen valmistelua tehdään lisäksi syksyn 2023 aikana laajassa yhteistyössä ja kytkettynä muuhun aluekehittämisen vuoropuheluun.

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) linjasi kokouksessaan 7.12.2022 vuoden 2023 aluekehittämisen keskustelujen teemat, jotka on valmisteltu vuoropuhelussa valtioneuvoston ja alueiden kanssa:

1. Vihreä ja digisiirtymä, sis. TKI-toiminta
2. Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus, sis. TKI
3. TKI 3. Huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus, sis. TKI

Maakunnille on jaettu temaattisiin työpajoihin puheenvuorot (5 min/maakunta). Kainuu pitää puheenvuoron 8.2.2023 Vihreä- ja digisiirtymä (sis. TKI) -työpajassa.

ALKE-keskustelut pidetään Helsingissä 8.-9.2.2023. Läsnä tilaisuudessa on 100 – 120 henkilöä ja maakuntien osallistujamäärä on rajattu maksimissaan 3 henkilöön. Tilaisuutta on mahdollista seurata myös etäyhteydellä. Läsnäosallistujat pitää ilmoittaa 20.1.2023. Kainuusta tilaisuuteen osallistuvat maakuntajohtaja, aluekehitysjohtaja sekä Kainuun Ely-keskuksen ylijohtaja. Maakuntahallitukselle toimitetaan linkki tilaisuuden etäosallistumista varten.

Aluekehittämiskeskusteluprosessiin on lisäksi valmisteltu uutena elementtinä syksyllä 2023 mahdollisesti järjestettäviä poliittisen johdon aluekehittämiskeskusteluja, jotka olisivat jatkoa helmikuun virkamieskeskusteluille ja mahdollistaisivat uuden hallituksen ja alueiden vuoropuhelun hallituskauden alussa. Näihin osallistuisi valtioneuvoston ja maakuntien poliittista johtoa aluekehittämisestä vastaavan ministerin johdolla. Poliittisen johdon aluekehittämiskeskusteluja valmistellaan kevään ja kesän aikana uuden hallituksen näkemyksen

mukaan. Näissä voidaan käsitellä helmikuun aluekehittämiskeskustelujen johtopäätöksiä, uuden hallituksen aluekehittämistoimia sekä muita poliittista ratkaisua edellyttäviä asioita. Keskustelu pohjustaisi myös uuden hallituksen aluekehittämisen painopistepäätöksen valmistelua

Erillisliitteenä Työ- ja elinkeinoministeriön kirje 2.1.2023
VN/18052/2022-TEM-18

Osana ALKE keskusteluprosessia on valmisteltu aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva, joka toimii tietopohjana keskustelujen sisältöjen valmistelussa. Tilannekuvassa on hyödynnetty Kainuun aluetalouden tuoreimpia suhdannetietoja, joista julkaistiin 21.12.2022 tuorein suhdannekatsaus.

Katsauksen mukaan suhdannekehitys on jatkunut Kainuussa varsin positiivisena pessimistisistä ennako-odotuksista huolimatta. Kainuun kärkitoimialojen suhdanteet jatkoivat kasvuaan vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kaikkien kärkitoimialojen liikevaihto kasvoi metalliklusteria lukuun ottamatta ja henkilöstömäärät kasvoivat kaikissa muissa paitsi biotaloudessa ja metsä- ja puuklusterissa. Kainuun kärkitoimialojen liikevaihto on noin 1,54 miljardia euroa ja henkilöstömäärä on lähes 7400 henkilöä. Suhdannekatsaus on luettavissa kokonaisuudessaan Kainuun liiton Ennakointi – Kuiskintaa Kainuusta sivustolta: [Kainuun kärkitoimialat tahkoavat tulosta – erinomainen työllisyystilanne taklaa taantumaa - Kainuun liitto](#)

Maakuntahallitukselle esitellään lyhyesti Kainuun tuorein suhdannekatsaus.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 044 574 0804 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja evästää Kainuun liiton virastoa alke-keskusteluihin valmistautumisessa.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Mhall 13.02.2023 § 27

Maakuntien ja ministeriöiden väliset aluekehityskeskustelut käytiin 8.-9-2.2023. ALKE keskustelujen teemat ovat: vihreä ja

digisiirtymä, osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus sekä huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus. Kaikki työryhmät sisälsivät tutkimus- kehitys ja innovaatiotoiminnan näkökulman.

Kainuu osallistui työryhmään digitaalinen ja vihreä siirtymä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat valmistelivat puheenvuorot tähän työryhmään yhteistyössä niin, että Pohjois-Karjala puhui vihreästä siirtymästä, Etelä-Savo energiasiirtymästä ja Kainuu digisiirtymästä. Kainuun digisiirtymä esityksessä tuodaan esille 1) osaamiseen, 2) infrastruktuuriin, 3) julkisiin palveluihin sekä 4) yritystoimintaan liittyviä näkökulmia.

Erillisliitteenä on maakuntien vihreä- ja digitaalinen siirtymä teeman esitykset.

Itä- ja Pohjois-Suomen esityksissä ei tuoda esille maakuntakohtaisia asioita, vaan lähetymisperspektiivi on laajempi: koko Itä- ja Pohjois-Suomen sekä osittain myös kaikkien maakuntien yhteisiä näkökulmia esille tuova. Nostettavissa näkökohdissa esitetään, että ne tulisi huomioida aluekehittämisspätöksen kirjauksia valmisteltaessa.

Keskusteluissa käsiteltävät teemat ovat ilmiölähtöisiä ja poikkihallinnollisia, ja ne liittyvät aluekehittämisspätökseen, maakuntaohjelmaan ja aluekehityksen ajankohtaiseen tilannekuvaan. Vuonna 2023 tullaan valmistelemaan uusi aluekehittämisspätös kevään eduskuntavaalien ja uuden hallituksen hallitusohjelman valmistumisen jälkeen. Aluekehittämisspätöksen valmistelussa hyödynnetään aluekehittämisen keskustelujen havaintoja ja alueiden näkemyksiä. Aluekehittämisspätöksen valmistelua tehdään lisäksi syksyn 2023 aikana laajassa yhteistyössä ja kytkettynä muuhun aluekehittämisen vuoropuheluun.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee kokouksessa ALKE-keskustelujen keskeisen sisällön ja keskusteluista tehdyt alustavat johtopäätökset.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja linjaa, miten keskustelujen antia tulee hyödyntää Kainuun kehittämisessä sekä maakuntien ja valtioneuvoston välisessä yhteistyössä.

Maakuntahallituksen päätös

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntien ja ministeriöiden väliset aluekehityskeskustelut käytiin 8.-9.2.2023. ALKE keskustelujen teemat ovat: 1) vihreä ja digisiirtymä, 2) osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus sekä 3) huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus. Kaikki työryhmät sisälsivät tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan näkökulman. Kainuu osallistui työryhmään digitaalinen ja vihreä siirtymä. Itä- ja Pohjois-Suomen esityksissä näkökulma oli koko Itä- ja Pohjois-Suomen sekä osittain myös kaikkien maakuntien yhteisiä näkökulmia esille tuova. Nostettavissa näkökohdissa esitetään, että ne tulisi huomioida aluekehittämisspätöksen kirjauksia valmisteltaessa.

Työ- ja elinkeinoministeriön toimittamana on valmistunut aluekehittämisspätösten 2023 kooste. ALKE keskustelujen havaintoja hyödynnetään valmisteltaessa aluekehittämisspätöstä, joka laaditaan uuden hallituksen hallitusohjelman valmistumisen jälkeen.

Aluekehitysjohdaja Jouni Ponnikas esittelee koosteen.

Erillisliitteenä on Keskeisimmät nostot ALKE keskustelujen 2023 käsitellyistä teemoista (TEM 21.2.2023).

Lisätietoja aluekehitysjohdaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja evästää Kainuun liiton virastoa siitä, mitä näkökohtia tulevan aluekehittämisspätöksen valmistelussa painottaa.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohdaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
